

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦ/ΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
& ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ (Δ13)**

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29

ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10

Πληροφορίες: κ.κ. Γκίκα Φ., Καραμπλιάνη Α.,
Μαυρίδου Γ.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ :210-33681225, 127, 128

210-3368109, 110, 113, 124

210-3368166, 223, 337, 338

Αθήνα, 1/6/2016

Αριθ. Πρωτ.:Φ.80000/οικ.22102/922

ΠΡΟΣ: Όλους τους οργανισμούς κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (πλην ΟΓΑ)

ΚΟΙΝ : 1. Γενικό Λογιστήριο του Κράτος
Κάνιγγος 29
Τ.Κ. 10682, Αθήνα
2. ΗΔΙΚΑ
Λαγουμιτζή 40 και Συγγρού 101
11745 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ : Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 92 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85, Α΄) «Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ)».

Σας γνωστοποιούμε ότι στο ΦΕΚ Α85/12-5-2016 έχει δημοσιευθεί ο νόμος 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογικού εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», με το άρθρο 92 του οποίου επέρχονται τροποποιήσεις στο ισχύον νομικό καθεστώς όσον αφορά στους δικαιούχους και στις προϋποθέσεις και τα καταβαλλόμενα ποσά του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ).

Κατ' αρχάς, το ΕΚΑΣ χαρακτηρίζεται ως ειδικό προνοιακό επίδομα , η δαπάνη για την καταβολή του οποίου βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό (άρθρο 91). Ειδικότερα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 92 , σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Δικαιούχα πρόσωπα

1.Το ΕΚΑΣ καταβάλλεται (εφόσον **,επιπρόσθετα,** πληρούνται οι ηλικιακές προϋποθέσεις, τα εισοδηματικά κριτήρια και οι λοιπές προϋποθέσεις που ακολουθούν):

α) σε όσους λαμβάνουν ήδη κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4387/2015 σύνταξη (γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου) των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων κύριας ασφάλισης (πλην ΟΓΑ), καθώς και της Τράπεζας της Ελλάδος,

β) σε όσους δικαιούνται σύνταξης (γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου) από τους ανωτέρω οργανισμούς κύριας ασφάλισης, η καταβολή της οποίας - σύμφωνα με την απόφαση συνταξιοδότησης του αρμόδιου φορέα κύριας ασφάλισης - αρχίζει πριν από την έναρξη ισχύος του ν.4387/2015 (ήτοι μέχρι και 12/5/2016).

Επομένως, όσοι καταστούν συνταξιούχοι των ανωτέρω φορέων κύριας ασφάλισης από την 13/5/2016 και εφεξής **δεν** δικαιούνται το ΕΚΑΣ (ανεξαρτήτως αν πληρούν ή όχι τα κριτήρια της παραγράφου **Β** του παρόντος).

Β. Προϋποθέσεις καταβολής του ΕΚΑΣ για το έτος 2016

Για να δικαιωθούν το ΕΚΑΣ έτους 2016 τα πρόσωπα της παραγράφου **Α** θα πρέπει να πληρούν **αθροιστικά** τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να έχουν συμπληρώσει το **65ο** έτος της ηλικίας τους. Το προαναφερόμενο όριο ηλικίας δεν απαιτείται για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό 80% και άνω και για τα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους. Στην περίπτωση που κάποιος, ο οποίος υπάγεται στα δικαιούχα πρόσωπα της ανωτέρω παραγράφου Α του παρόντος, συμπληρώσει το απαιτούμενο όριο ηλικίας (65^ο) εντός του 2016 δικαιούται το ΕΚΑΣ 2016 και αυτό καταβάλλεται από την πρώτη του επόμενου της συμπλήρωσης του 65^{ου} έτους της ηλικίας μήνα.

β) το **συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημά τους από συντάξεις** (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα καταβαλλόμενα σε χρήμα) μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα να μην υπερβαίνει το ποσό των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο (7.972) ευρώ. **Προκειμένου να προσδιορισθεί το εισόδημα αυτό δεν λαμβάνονται υπόψη:**

- τα ποσά που αντιστοιχούν σε σύνταξη θυμάτων πολέμου και αναπήρων πολεμικής περιόδου κατά την εκτέλεση στρατιωτικής υπηρεσίας καθώς και θυμάτων τρομοκρατίας. Στο σημείο αυτό και για την αποφυγή παρερμηνειών σημειώνεται, ότι ως προς τα θύματα πολεμικής περιόδου και κατά την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας, σχετική αναλυτική ερμηνεία έχει δοθεί με το έγγραφο του Υπουργείου Φ80000/126/24.6.2015,

- τα ποσά που αντιστοιχούν στα προνοιακά επιδόματα αρμοδιότητας Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που χορηγούνται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Αντίθετα, συνυπολογίζονται στο κριτήριο αυτό το επίδομα απόλυτης αναπηρίας, το επίδομα παραπληγίας-τετραπληγίας, το καθαρό ποσό από συντάξεις και μισθούς αλλοδαπής προέλευσης, τα ποσά στρατιωτικής σύνταξης που χορηγούνται σε αναπήρους ειρηνικής περιόδου.

γ) Το **συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο** καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων ογδόντα τεσσάρων (8.884) ευρώ.

δ) Το **συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο** καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των έντεκα χιλιάδων (11.000) ευρώ.

Τα ποσά που ορίζονται στις ανωτέρω περιπτώσεις β, γ, δ αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, δηλαδή εξετάζονται τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 1.1.2014 έως 31.12.2014.

ε) Το **συνολικό ακαθάριστο ποσό κύριας και επικουρικής σύνταξης** που καταβάλλεται στο συνταξιούχο κατά το μήνα έναρξης ισχύος της κοινοποιούμενης διάταξης (ήτοι, σύνταξη μηνός Μαΐου 2016), συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως επιδομάτων να μην υπερβαίνει τα εξακόσια εξήντα τέσσερα (664) ευρώ.

Διευκρινίζουμε στο σημείο αυτό ότι για την εξέταση του κριτηρίου αυτού ο κρίσιμος μήνας (Μάιος 2016) πρέπει να είναι μήνας πλήρους συνταξιοδότησης.

Τα καταβληθέντα από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα ποσά ΕΚΑΣ δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση των ανωτέρω εισοδηματικών κριτηρίων.

στ) Ειδικά όσον αφορά στους αλλοδαπούς - πολίτες τρίτων χωρών - δικαιούχους του ΕΚΑΣ, εκτός από τον όρο της **μόνιμης διαμονής** τους στην Ελλάδα και με σκοπό τη διασφάλιση χορήγησής του σε νόμιμα διαμένοντες, απαιτείται πλέον ρητώς η **διαμονή** τους στη χώρα να είναι και **νόμιμη**.

Γ. Ποσά ΕΚΑΣ για το έτος 2016

1. Τα καταβαλλόμενα **μηνιαίως** ποσά του ΕΚΑΣ στους δικαιούχους, ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος από συντάξεις, κύριες και επικουρικές, μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα ή βοηθήματα, απεικονίζονται αναλυτικά στον εξής πίνακα:

ΠΟΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ από συντάξεις (κύριες και επικουρικές), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα (σε ευρώ)	ΠΟΣΟ Ε.Κ.Α.Σ. (σε ευρώ)
έως 7.216,00	230,00
Από 7.216,01 μέχρι 7.518,00	172,50
Από 7.518,01 μέχρι 7.720,00	115,00
Από 7.720,01 μέχρι 7.972,00	57,50

Τα ανωτέρω ποσά επιδόματος χορηγούνται στους συνταξιούχους **λόγω γήρατος και αναπηρίας που λαμβάνουν πλήρη σύνταξη.**

Αντίθετα, το ΕΚΑΣ ισούται με τα 2/3 των αναφερόμενων στον ανωτέρω πίνακα ποσών για τους συνταξιούχους :

α) λόγω γήρατος και αναπηρίας που λαμβάνουν **μειωμένη σύνταξη** (δηλαδή είτε έχουν συνταξιοδοτηθεί σε όριο ηλικίας μικρότερο του αντίστοιχου πλήρους ή με ποσοστό αναπηρίας χαμηλότερο εκείνου που κατά περίπτωση και ασφαλιστικό φορέα προβλέπεται για χορήγηση πλήρους σύνταξης),

β) που δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης με χρόνο ασφάλισης που έχουν πραγματοποιήσει στην Ελλάδα.

Ειδικά, για τα πρόσωπα της ανωτέρω περίπτωσης **β)**, η τυχόν μη καταβληθείσα πριν από την έναρξη ισχύος της κοινοποιούμενης διάταξης διαφορά του 1/3 του ποσού ΕΚΑΣ, δεν χορηγείται.

Στις περιπτώσεις των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας οποιαδήποτε μεταβολή του ποσοστού αναπηρίας τους (αυξητική ή μειωτική) εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους στο οποίο καταβάλλεται το ΕΚΑΣ, δεν επιφέρει καμία μεταβολή στο ποσό αυτού

Ενδεικτικό παράδειγμα : συνταξιούχος αναπηρίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ετών 66 με ποσοστό 80% - δικαιούχος ΕΚΑΣ 2016 - επανακρίνεται από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕΠΑ το Σεπτέμβριο 2016 με ποσοστό αναπηρίας 70%. Ο συνταξιούχος αυτός θα συνεχίσει να λαμβάνει πλήρες ποσό ΕΚΑΣ για όλο το 2016 και η μείωση κατά 1/3 του δικαιούμενου ποσού θα επέλθει το 2017 (εφόσον, βέβαια, δικαιούται βάσει εισοδηματικών κριτηρίων το ΕΚΑΣ του 2017).

2. Στις περιπτώσεις προσώπων που είναι συνδικαιούχοι σύνταξης λόγω θανάτου, τα ποσά του ΕΚΑΣ επιμερίζονται κατά το ίδιο ποσοστό επιμερισμού της σύνταξης, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού φορέα τους, άλλως από την κληρονομική μερίδα τους.

3. Όσον αφορά στις περιπτώσεις των συνταξιούχων που ενώ πληρούσαν τις προϋποθέσεις για χορήγηση του ΕΚΑΣ στο μέχρι 31/12/2015 χρονικό διάστημα, δεν άσκησαν το δικαίωμά τους αυτό ή δεν τους καταβλήθηκε το επίδομα και εφόσον δεν έχει επέλθει παραγραφή σύμφωνα με το άρθρο 137 του ν.3655/2008 και την παρ. 6 του άρθρου 40 του α.ν.1846/1951, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν.2556/1997, όπως ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου ν.4387/2016, τόσο για τις ηλικιακές προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος όσο και ως προς το ύψος των εισοδηματικών κριτηρίων.

4. Διευκρινίζεται ότι τα ποσά του ΕΚΑΣ **δεν** υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Κλάδου Ασθένειας και Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του αρ. 38 του ν.3863/2010, όπως ισχύει (παρ. 7 του κοινοποιούμενου άρθρου).

Γ. Φορέας καταβολής.

1. Όπως ορίζεται ρητά, το ΕΚΑΣ καταβάλλεται από τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, η λειτουργία του οποίου ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης αρχίζει από 1-1-2017, ημερομηνία από την οποία εντάσσονται στο φορέα αυτό αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας ασφάλισης, πλην της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν.4387/2016. Συνεπώς, για το τρέχον έτος το επίδομα θα καταβληθεί στους δικαιούχους από τους φορείς κύριας ασφάλισης που το κατέβαλλαν ως αυτοτελείς φορείς.

2. Όσον αφορά την καταβολή του ΕΚΑΣ σε δικαιούχους διαμένοντες εκτός Ελλάδας, με την παρ. 8 της κοινοποιούμενου άρθρου ορίζεται ρητώς ότι το επίδομα δεν καταβάλλεται σε δικαιούχους που διαμένουν μόνιμα σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΟΧ και Ελβετίας. Επομένως, και σε συνδυασμό με την περ. στ' της παρ. 1 του κοινοποιούμενου άρθρου, σε δικαιούχους Έλληνες πολίτες και πολίτες χωρών-μελών της Ε.Ε., ΕΟΧ και Ελβετίας η απρόσκοπτη καταβολή του επιδόματος τελεί υπό την προϋπόθεση της μόνιμης διαμονής (κατοικίας) εντός της Ε.Ε., ΕΟΧ και Ελβετίας.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις ενέργειές αρμοδιότητάς σας για την έγκαιρη υλοποίηση των ανωτέρω κοινοποιούμενων διατάξεων. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω ενημέρωση ή διευκρίνιση.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

- 1.Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Κ.Α.
5. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Κ.Α.
6. Γραφείο κ. Γενικής Δ/ντριας Οικονομικών Υπηρεσιών
5. Όλες τις Δ/νσεις της Γ.Γ.Κ.Α.
6. Δ/ση Κ.Α.Μ.Α. (Δ13)